

Wegstreepoefening

De wegstreepoefening is een bekende oefening uit het (lees)vaardigheidsonderwijs, gericht op het onderscheiden van hoofd- en bijzaken. De oefening is makkelijk in te passen, geeft voldoende stof om eens over door te praten en is leuk om te doen. In plaats van onderstrepen van belangrijke informatie, wordt onbelangrijke informatie met een dikke stift weggestreept. Deze perspectiefwisseling blijkt in de praktijk veel ingrijpender dan men op het eerste gezicht zou denken. Het schrappen van bijzaken krijgt door het wegstrepen een definitief karakter. Daardoor moeten studenten er zich veel bewuster en nauwkeuriger rekenschap van geven welke informatie (gegeven het leesdoel) al dan niet van belang is.

Werkwijze

- 1 De docent deelt overdrukken van een artikel uit. Dit artikel, zo wordt uitgelegd, moet worden samengevat in een literatuuroverzicht. De samenvatting zal uit ongeveer 150 woorden bestaan;
- 2 De studenten lezen het artikel en al lezend onderstrepen ze de hoofdzaken;
- 3 Vervolgens deelt de docent dikke stiften uit en geeft de opdracht alles wat niet onderstreept is, regel voor regel, weg te strepen;
- 4 De resultaten worden in tweetallen vergeleken en besproken. Ondertussen loopt de docent rond en zoekt twee extremen (een artikel waarin veel en een waarin weinig is weggestreept);
- 5 De oefening wordt plenair nabesproken aan de hand van de twee extremen.

Opmerkingen

- De wegstreepoefening kan gebruikt worden bij eenvoudige teksten en krijgt dan meer het karakter van een schematisch overzicht leren maken. Bij moeilijke en complexe teksten, zeker wanneer de structuur van de tekst ook nog eens te wensen overlaat, wordt er een beroep gedaan op structureren en synthetiseren, en krijgt de oefening meer het karakter van samenhangen in de stof leren aangeven.
- De oefening kan op veel manieren worden georganiseerd en ingericht. Met name de formulering van het leesdoel is van belang. Dat bepaalt immers wat hoofd- en bijzaken zijn.
- Een variant van de oefening is gericht op kritisch lezen. De vraag is dan of de verstrekte informatie wel relevant is. Bijvoorbeeld: 'streep alle tekst uit het methodendeel weg waarin geen informatie wordt gegeven over de onderzoeksmethode', of 'streep alle tekst uit het resultatendeel weg waarin meer dan resultaten wordt gepresenteerd'.

Over dit document

Deze werkvorm is afkomstig uit Milus, J., Oost, H. en Holleman, W. (2001). *Werken aan Academische vorming. Ideeën voor actief leren in de onderwijspraktijk*. Utrecht: Universiteit Utrecht (IVLOS).

U mag dit materiaal gebruiken indien u de bron correct vermeldt en indien u zelf ook uw materiaal deelt via de website.